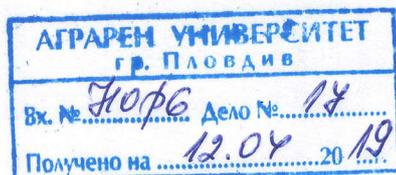

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СТАРА ЗАГОРА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по: област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.8. Икономика; научната специалност *Икономика и управление (селско стопанство)*

Автор на дисертационния труд: АНЕТА ВЕНЕЛИНОВА РОЙЧЕВА

редовен докторант към катедра „ИКОНОМИКА”

при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: ЕФЕКТИВНОСТ И КОНКУРЕНТОСТ НА БЪЛГАРСКОТО ЛОЗАРСТВО

Рецензент: проф.д-р Надка Стефанова Костадинова

Тракийски университет, Стара Загора, област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.8. Икономика; научната специалност *Икономика и управление (селско стопанство)*

(акад. дл. н. ст. име, презиме и фамилия, висше училище/ научна организация; област на висше образование, професионално направление, научна специалност)

определена за член на научното жури със заповед № РД - 16362/ 18.03.2019 год. от Ректора на АУ.

1. Кратко представяне на кандидата.

Докторантката **Анета Венелинова Ройчева** е завършила ОКС „Бакалавър“ по специалност „Международни икономически отношения“ през 2010 г. в ПУ „Паисий Хилендарски“. Завършила е ОКС „Магистър“, специалност „Финансов мениджмънт“ през 2011 г. в същия университет. От 2012 – 2015 г. е администратор по учебната дейност и развитието на академичния състав към Юридически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“. От март 2015 г. до момента (отчислена с право на защита със Заповед № РД – 26-59/14.09.2018 г.) е редовен докторант в АУ Пловдив, Факултет по икономика, катедра „Икономика“. Владее английски език на професионално ниво и руски език на самостоятелно ниво. Има отлични компютърни умения. Участва активно в разработване на проекти. На 12.02.2019 г. катедрения съвет при катедра „Икономика“ единодушно предлага на Факултетния съвет към Факултета по икономика да вземе решение за разкриване на процедура по защита на дисертационния труд, представен от докт. Анета Венелинова Ройчева на тема „ЕФЕКТИВНОСТ И КОНКУРЕНТОСТ НА БЪЛГАРСКОТО ЛОЗАРСТВО“

2. Актуалност на проблема.

Актуалността на дисертационния труд се определя от значителната роля на лозаро-винарския сектор в рамките на българското земеделие и настъпилата криза в него, която се изразява в общи тенденции на значително намаление на площите, заети с лозови насаждения, спад в производствения потенциал и количествата на износа, намаляване на заетостта и доходите в сектора. Същевременно, бъдещото развитие на сектора е от голямо значение за българското селско стопанство и за икономиката на страната като цяло.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на изследването е ясно и точно формулирана. Задачите на изследването, предметът и обектът са в логическа връзка с поставената цел. В съответствие с поставената цел и задачи методиката на изследването включва няколко основни групи от методи: методи за оценка на производствения потенциал, производителността и ефективността на българския лозаро-винарски сектор; методи за анализ на сравнителните предимства и конкурентноспособност на българския лозаро-винарски сектор; модели за проучване на институционалното въздействие върху конкурентността и ефективността на този сектор.

Чрез тази методика е потвърдена основната изследователска теза.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е структуриран в увод, три глави, заключения и препоръки с общ обем от 265 страници. Онагледен е чрез 29 таблици, 33 фигури и 3 приложения. Използвани са 161 литературни източника.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

В *глава първа* подробно са разгледани теоретичните основи на конкурентността и ефективността, особеностите им в лозарството. Разработена е методика на изследването, като приложеният изследователски инструментариум е адаптиран с оглед съществуващите особеностите на ефективността и конкурентноспособността на българския лозаро-винарски сектор и характеристиките на лозарството като производствена дейност. Изследването е проведено през периода 2015 -2018 г. в катедра „Икономика“, Факултет по икономика при Аграрен университет – Пловдив.

Използваните методи и подходи са приложени коректно. Обосновани са основни изводи и обобщения в тази глава.

В глава втора докторантката представя задълбочен анализ на конкурентността и ефективността на българското лозарство в България. Обстойно разглежда производствения му потенциал – особености на лозарството като производствена дейност, историческото му развитие, мястото на сектора в българската икономика, динамика на производствения потенциал от 1897 г. до 1960 г.; 1961 – 2017 г. и регионалните особености на лозарството в България.

Представено е равнището на ефективност и конкурентност на българското лозарство и оценка на влиянието на институционалната среда върху тях.

Калкулирани са матрици за анализ на политики. Направени са основни изводи и заключения от втора глава на база проведено собствено анкетно проучване, фокусирано върху показателите за конкурентност и ефективност на българския лозаро-винарски сектор.

В глава трета са обосновани възможности за повишаване на конкурентността и ефективността на българското лозарство. Разгледано е технологичното и организационното му развитие, иновационни решения и адаптиране на промените в институционалната среда.

Обособени са обобщения и препоръки, адекватни на извършеното изследване.

На база направените анализи в дисертационния труд, в неговото заключение се представени редица основни извода, които са основа за формулиране на препоръки за развитие на отрасъла в технологичен, технически, организационен и институционален план.

Докторантката Анета Ройчева познава различни информационни източници, умее да ги използва за целите на изследването и притежава аналитични умения, които и позволяват да обосновава адекватни изводи, заключения и препоръки.

6. Приноси на дисертационния труд.

В резултат от работата върху дисертационния труд са изведени научно-теоретични и практико-приложни приноси.

Приемам справката за приносите. Тя отразява реалистично резултатите, постигнати в дисертационния труд и подчертава значимостта и неговите достойнства.

7. Критични бележки и въпроси.

Препоръчвам на докторантката в бъдещата ѝ научна дейност да публикува изследванията си в специализирани, реферирани и индексирани научни списания.

Имам следния въпрос: Какви конкретни мерки могат да се предприемат за повишаване на обществената подкрепа за лозаровинарския сектор в пазарен аспект?

8. Публикувани статии и цитирания.

Представени са 4 публикации свързани с дисертационния труд. От тях 1 е на английски език, а 3-те са на български език. Една е в съавторство, а 3 са самостоятелни, от които 2 в сборници с доклади.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторантката, различни методи на изследване, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ

и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на АНЕТА ВЕНЕЛИНОВА РОЙЧЕВА, редовен докторант към катедра „ИКОНОМИКА“ при Аграрен университет, гр. Пловдив образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност *Икономика и управление (селско стопанство)*.

Дата: 0.04.2019 г.
гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:
(*проф.д-р Н.Костадинова*)